

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 3. maj 2016

Sag 244/2015

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Hanne Rahbæk, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 19. november 2014 og af Østre Landsrets 18. afdeling den 18. juni 2015.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpe.

Anbringender

T har navnlig anført, at landsretten i strid med retsplejelovens § 883, stk. 3, jf. § 834, stk. 2, nr. 4, har dømt ham for forhold, der ikke er omfattet af tiltalen. Han er alene tiltalt for at have videregivet ”oplysninger om sin klients tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde”. Ved landsrettens dom er han imidlertid yderligere dømt for at have videregivet oplysninger om, ”at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkiv for Sjælland til makulering i forbindelse med oprydning på arkivet” samt oplysninger om, ”at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makuleringssag fra Ordenskapitlet i 2008”. De nævnte yderligere for-

hold har ikke blot karakter af biomstændigheder, jf. retsplejelovens § 883, stk. 4, og der skal derfor ses bort fra disse forhold ved bedømmelsen af, om han har overtrådt straffelovens § 152, stk. 1.

Strafansvar efter straffelovens § 152, stk. 1, er forbeholdt grove overtrædelser af tavshedspligten, jf. bl.a. UfR 2015.2711 V. Ikke enhver oplysning, som er fremme i et lukket retsmøde, er omfattet af forbuddet mod offentliggørelse af oplysninger i retsplejelovens § 29 d. I lyset af Den Særlige Klagerets kendelse af 27. marts 2013 må det lægges til grund, at han ikke har videregivet oplysninger, der ville kunne skade efterforskningen, og at der efter en helhedsvurdering ikke er sket en så alvorlig overtrædelse af tavshedspligten, at det indebærer en overtrædelse af § 152, stk. 1. Der skal tages hensyn til, at der ikke har været nogen bevisførelse om betydningen af de konkrete oplysninger for efterforskningen, at straffesagen allerede havde været omtalt i medierne i flere dage, før han selv udtalte sig efter henvendelse fra en journalist, og at politi og anklagemyndighed i øvrigt selv havde givet udførlige oplysninger om sagen, om de sigtede og om planerne for den videre efterforskning. Da han selv udtalte sig, var det således allerede kendt, at hans klient var ”skraldemand”.

I tilfælde af domfældelse bør sanktionen lempes under hensyn til varigheden af sagsbehandlingen, jf. straffelovens § 82, nr. 13 og nr. 14.

Anklagemyndigheden har navnlig anført, at der ikke er formelle mangler ved anklageskriftet, og at landsretten ikke har dømt T for forhold, som ikke er dækket af gerningsbeskrivelsen i anklageskriftet. Der har således ikke været tvivl om de forhold, som sagen drejer sig om, og det har ikke haft betydning for hans muligheder for at tilrettelægge sit forsvar, at anklageskriftet ikke indeholder en fuldstændig angivelse af alle de oplysninger, som han videregav, jf. herved ordene ”blandt andet” i anklageskriftet.

Anvendelse af straffelovens § 152 er i en vis udstrækning forbeholdt de grovere tilfælde af brud på tavshedspligten, og landsretten har fundet det bevist, at T har realiseret gerningsindholdet i denne bestemmelse, og at han havde det fornødne forsæt, da han i strid med retsplejelovens § 29 d videregav fortrolige oplysninger fra det lukkede retsmøde. Landsrettens bevisbedømmelse kan ikke efterprøves af Højesteret, jf. retsplejelovens § 933, stk. 2, jf. § 912, stk. 1, nr. 4, modsætningsvis. På baggrund af landsrettens bevisbedømmelse og antagelse om,

at der var tale om videregivelse af oplysninger, som ville kunne skade efterforskningen, er landsrettens retsanvendelse korrekt.

Behandlingen af sagen har ikke haft en varighed, som kan begrunde formildelse af straffen efter reglerne i straffelovens § 82, nr. 13 eller 14. Bødestrafen bør derimod skærpes.

Hvis Højesteret finder, at betingelserne for domfældelse efter straffelovens § 152, stk. 1, ikke er opfyldt, bør T idømmes en bøde for overtrædelse af retsplejelovens § 32 b, jf. § 29 d.

Supplerende sagsfremstilling

Der er fremlagt en række print fra forskellige avisers nyhedsopslag på nettet, hvoraf fremgår, at straffesagen mod A og dennes medgerningsmand var genstand for omfattende omtale i medierne såvel umiddelbart før som efter grundlovsforhøret den 25. oktober 2012. Som eksempler kan nævnes:

Nyhedsopslag på TV 2 Nyhederne den 25. oktober 2012:

”To mænd er anholdt og mistænkt for at have stjålet store mængder historiske dokumenter og materiale om Anden Verdenskrig fra Rigsarkivet. Tyveriet kan have fundet sted i helt op til 10 år, skriver Berlingske.

”Baseret på materialets omfang er det vores vurdering, at det har været organiseret tyveri, som er foregået systematisk over en årrække,” siger vicepolitikommissær ved Københavns Politi.

Han tilføjer, at der er tale om ”unik og uerstattelig kulturarv”.

...

De to mænds adresser blev ransaget onsdag, og her blev der fundet bunkevis af historisk materiale.

De stjalne dokumenter er blandt andet politirapporter, retsakter, desertørsager og personlige ejendele, der er forsvundet lidt efter lidt fra arkiverne.

...

Ifølge Berlingske handler materialet primært om danske nazister, der kæmpede på tysk side under krigen.

...

De to mistænkte har relationer til nynazistiske miljøer og rockerkredse, og den ene er i forvejen godt kendt af politiet.

De to mænd bliver fremstillet for grundlovsforhør torsdag med henblik på varetægtsfængsling.”

Nyhedsopslag på TV 2 Nyhederne senere samme dag:

”Ved grundlovsforhøret i dag kom det frem, at den 46-årige og en medsigtet 53-årig mand havde videresolgt nogle af de stjålne effekter. En stor del af de stjålne papirer er dog fundet igen ved ransagninger hjemme hos de to mænd. De blev begge fængslet i 13 dage.”

Nyhedsopslag på Berlingskes netavis den 25. oktober 2012 inden grundlovsforhøret:

”Derudover har motivet til tyveriet ifølge Københavns Politi både været ren samlerinteresse og for at videresælge noget af materialet, som tillægges stor affektionsværdi i specifikke samlermiljøer.

Blandt andet har mændene angiveligt forsøgt at sælge noget af materialet på en messe, hvor der ifølge kilder blev snakket i kroene om, at der kunne være tale om stjålne genstande fra Rigsarkivet. Desuden har den ene af mændene efter Berlingskes oplysninger haft, hvad der mindede om et museum i sin private lejlighed, hvor materialet var udstillet. ...

Vicepolitikommissær ved Københavns Politi, Thomas Juhl, er enig i den vurdering:

”Baseret på materialets omfang, som drejer sig om to hyldemeter, er det vores vurdering, at det har været organiseret tyveri, som er foregået systematisk over en lang år-række.”

I et nyhedsopslag på Politikens netavis den 25. oktober 2012 ses et foto af nogle kasser med det beslaglagte materiale. I nyhedsteksten hedder det bl.a.:

”Politiet regner ikke med at have beslaglagt alt materiale ved et stort tyveri fra Rigsarkivet af historiske dokumenter fra Anden Verdenskrig.

Derfor handler efterforskningen nu om at begrænse de kulturelle skader.

Det oplyser senioranklager Erik Hjelm efter et grundlovsforhør, hvor to midaldrende mænd blev fængslet i 13 dage for tyveriet.

”Er der nogen derude, der har købt de her dokumenter, så kan de mobiltelefoner, som vi har beslaglagt, jo være en god mulighed for at få klarhed”, siger Erik Hjelm til Ritzau.

Målet med efterforskningen er nu at få fat i de dokumenter, som måske er solgt videre, tilbage til Rigsarkivet i god behold.

”Det kan jo være meget værdifulde papirer, og vi prøver at begrænse skaden så meget som muligt”, fortæller senioranklageren.

Begge mænd på henholdsvis 46 og 53 år nægter sig skyldige, men under ransagninger har Københavns Politi beslaglagt flere hyldemeter med dokumenter tilhørende Rigsarkivet.

...

”Vi taler om organiseret tyveri over en temmelig lang periode, muligvis op til 10 år. Den ene har valgt at forklare sig her i retten, mens den anden har valgt ikke at afgive forklaring”, siger Erik Hjelm.”

Nyhedsopslag på Ekstrabladets netavis den 26. oktober 2012:

”Mændene har en fortid som henholdsvis tatovør og skraldemand.”

Nyhedsopslag på Politikens netavis den 26. oktober 2012:

”Det meste materiale blev fundet ved ransagningerne, men anklager Erik Hjelm fortalte, at politiet nu er på jagt efter det manglende materiale og dem, som måtte have købt det. Derfor forlangte han lukkede døre i retten, så hælerne ikke gennem pressen kan blive advaret om politiets mistanke.

”Hvis vi gennemgår sagens detaljer her, så bliver det vanskeligt at få sagen opklaret”, argumenterede anklageren, som fik medhold af dommeren, der derefter sendte tilhørerne ud af retslokalet.”

I Københavns Byrets kendelse af 25. oktober 2012 om varetægtsfængsling i 13 dage af Ts klient, A, hedder det:

”Efter de foreliggende oplysninger, herunder fundet af koster hos anholdte sammenholdt med, at medsigtede B ved anholdelsen på Rigsarkivet blev fundet i besiddelse af en udhulet blok, er der begrundet mistanke om, at anholdte A har gjort sig skyldig i den rejste sigtelse.

Efter anklagemyndighedens oplysninger er de væsentligste efterforskningsskridt mv., som forventes foretaget inden for den begærede frist, at der skal foretages undersøgelse af mobiltelefoner og computere, ligesom der skal ske udfindelse af mulige aftagere.

Under hensyn hertil findes der bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen, navnlig ved at fjerne spor, advare eller påvirke andre.

Herefter er betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, opfyldt.”

I en rapport af 6. november 2012 fra Københavns Politi til Københavns Byret med begæring om fortsat varetægtsfængsling af de sigtede i tyverisagen og om tilbagekaldelse af beskikelsen af advokat T som forsvarer hedder det bl.a.:

”Der vil endelig være en begæring om, at retten tilbagekalder beskikkelsen af advokat T i medfør af retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, idet pågældende har videregivet oplysninger til pressen fra et lukket retsmøde, hvor sigtede er varetægtsfængslet på retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3. Det fremgår blandt andet af en artikel fra Politiken den 31. oktober 2012, at advokaten har gengivet sin klients forklaring om, hvor han arbejdede, og hvordan han er kommet i besiddelse af de forskellige dokumenter. Det er anklagemyndighedens opfattelse, at denne udtalelse til pressen i den grad lægger hindringer i vejen for politiets efterforskning, da potentielle vidner nu har mulighed for at bakke sigtedes forklaring op.”

Det er oplyst, at Københavns Byret i maj 2013 har idømt de tiltalte i tyverisagen ubetinget fængsel på henholdsvis 2 år og 1 år og 9 måneder.

I retsbogen vedrørende hovedforhandlingen i Københavns Byret den 17. november 2014 i sagen mod T hedder det bl.a.:

”På spørgsmål fra forsvareren bemærkede anklageren, at den rejste tiltale skal forstås således, at tiltalen for uberettiget at have videregivet oplysninger tillige omfatter oplysninger om klientens modtagelse af materiale fra Ordenskapitlet samt oplysninger om årstal for modtagelsen heraf. At tiltalen også omfatter disse oplysninger kan udledes af udtrykket ”blandt andet videregav”.

Forsvareren anført, at tiltalen må forstås således, at der alene er rejst tiltale for at have videregivet oplysninger om ”sin klients tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde”. Tiltalte har ikke haft mulighed for eller anledning til at forberede sig på andet.

På spørgsmål fra retsformanden oplyste anklageren, at anklageskriftet ikke vil blive berigtiget.”

I retsbogen vedrørende hovedforhandlingen i Østre Landsret den 18. juni 2015 hedder det bl.a.:

”Anklageren anmodede om tilladelse til at berigtige anklageskriftet, således, at der i tiltalen efter ”straffelovens § 152, stk. 1,” tilføjes ”jf. retsplejelovens § 32 b, stk. 1, jf. § 29 d, jf. § 29, stk. 3, nr. 4,”

Forsvareren protesterede herimod.

Efter votering tilkendegav landsretten, at anmodningen ikke blev taget til følge.”

Ved bødevedtagelse af 25. februar 2013 er T straffet med en bøde på 3.000 kr. for overtrædelse af færdselsloven.

Anklagemyndighedens praksis

I Rigsadvokatens årsberetning for 2005 er omtalt en konkret sag (s. 72):

”Under et grundlovsforhør for lukkede døre blev to rockerrelaterede personer, der var sigtet for grov vold og trusler, varetægtsfængslet af hensyn til efterforskningen.

Dagen efter kunne man i den lokale avis og regionalradioen læse og høre, at kriminalinspektøren K, havde oplyst, at de pågældende var blevet varetægtsfængslet i en nærmere angiven periode. Forsvareren for de varetægtsfængslede anmeldte K for brud på tavshedspligten.

Statsadvokaten anførte, at videregivelse af oplysninger fra et lukket retsmøde er en overtrædelse af reglerne om tavshedspligt, medmindre videregivelsen ikke kan anses for uberettiget. I den konkrete sag blev retsmødet holdt for lukkede døre af hensyn til efterforskningen. Politiet har overblik over, hvilke oplysninger, der kan skade efterforskningen. Endvidere har politiet en vis pligt til at informere om varetægtsfængslinger, løsladelser mv. i det omfang, det ikke kompromitterer det forhold, der har begrundet dørlukningen. Ud fra en samlet vurdering fandt statsadvokaten ikke, at der var tale om uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger.

Statsadvokaten fandt herefter ikke, at der var rimelig formodning om, at strafbart forhold var begået og indstillede efterforskningen.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.”

Højesterets begrundelse og resultat

Tre dommere – Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne og Kurt Rasmussen – udtaler:

Forholdet mellem tiltale og dom

Det fremgår af anklageskriftet, at ”T er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, ved den 30. oktober 2012 i forbindelse med sit virke som beskikket forsvarer for A til Politiken, at have videregivet oplysninger, der var fremme under et lukket grundlovsforhør i Københavns Byret den 25. oktober 2012, idet han blandt andet videregav oplysninger om sin klients tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde, hvorefter Politiken den 31. oktober 2012 i en artikel på internetavisen ”Politiken.dk” offentliggjorde oplysningerne.”

Landsretten har dømt T for til Politiken at have videregivet følgende oplysninger:

- om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex,

- om at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkivet for Sjælland til makulering i forbindelse med en oprydning på arkivet, og
- om at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makuleringssag fra Ordenskapitlet i 2008.

Spørgsmålet er, om T herved er blevet dømt for forhold, der ikke er omfattet af tiltalen, jf. retsplejelovens § 883, stk. 3.

Af den pågældende artikel i Politiken den 31. oktober 2012, der er citeret i byrettens dom, fremgik bl.a.:

”Ifølge advokaten er halvdelen af dokumenterne kommet i hænderne på den 53-årige, mens han arbejdede for affaldsfirmaet Renoflex.

”50 procent er noget, han har taget i forbindelse med, at Landsarkivet skulle makulere en hel del materiale, da de ryddede op i samlingen”, siger advokaten.

Oprydningen på Landsarkivet skete angiveligt i 2010, hvor man ifølge advokaten valgte at skille sig af med en del dokumenter.

”Der sender de en hel del til makulering. Noget af det går forkert og kommer i en destruktionsanstalt, hvor han arbejder.”

...

Den anklagede har fortalt advokaten, at de øvrige fem procent af dokumenterne stammer fra en lignende makuleringssag i Ordenskapitlet i 2006.”

T har i sin forklaring for byretten bekræftet, at han i store træk har sagt det, som han er citeret for i artiklen i Politiken.

Udtrykket ”makulering” er i artiklen alene anvendt de tre gange, der fremgår af det citerede, og vi finder, at T ikke har kunnet være i rimelig tvivl om, at udtrykket ”makuleringsarbejde” i anklageskriftet er en kort udtryksmåde, der også omfatter udtalelsernes angivelse af omstændighederne ved makuleringsarbejdet.

På den anførte baggrund finder vi, at det ikke kan antages at have haft betydning for Ts mulighed for at tilrettelægge sit forsvar, at det fulde indhold af de pågældende udtalelser til Poli-

tiken ikke fremgik af anklageskriftet, herunder hvem Renoflex havde modtaget dokumenter til makulering fra, og hvornår dokumenterne var modtaget.

Der er herefter ikke grundlag for at fastslå, at landsretten har dømt for forhold, der ikke er omfattet af anklageskriftet.

Straffelovens § 152

Som nævnt har landsretten dømt T for til Politiken at have videregivet oplysninger fra det lukkede grundlovsforhør om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex, om at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkivet for Sjælland til makulering i forbindelse med en oprydning på arkivet, og om at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makuleringssag fra Ordenskapitlet i 2008. Landsretten har i den forbindelse lagt til grund, at oplysningerne ikke tidligere havde været fremme i offentligheden.

Spørgsmålet er, om det er med rette, at landsretten har anset denne videregivelse af oplysninger til pressen for strafbar efter straffelovens § 152, stk. 1.

Det er en betingelse for strafansvar efter § 152, stk. 1, at der er tale om uberettiget videregivelse eller udnyttelse af fortrolige oplysninger. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, jf. § 152, stk. 3.

De videregivne oplysninger hidrørte fra et retsmøde, der blev holdt for lukkede døre af hensyn til sagens opklaring, jf. retsplejelovens § 29, stk. 3, nr. 4. Offentlig gengivelse af, hvad der forhandles i et sådant retsmøde, er forbudt, jf. retsplejelovens § 29 d. Der var tale om oplysninger, som ville kunne skade efterforskningen, idet potentielle vidner ville kunne være påvirket af kendskab til den pågældendes egen forklaring om, hvordan han var kommet i besiddelse af dokumenterne. På den baggrund tiltræder vi, at oplysningerne må anses som fortrolige og videregivelsen til pressen for uberettiget. Det er i den forbindelse uden betydning, om forsvareren allerede inden det lukkede retsmøde havde fået kendskab til oplysningerne ved en samtale med sin klient. Det forhold, at politiet og anklagemyndigheden har udtalt sig i sagen til pressen, kan heller ikke føre til en anden bedømmelse. Det bemærkes herved, at politiet og

anklagemyndigheden med deres udtalelser ikke har prisdelt oplysninger om de forhold, som Ts udtalelser til Politiken angår.

Som følge af det anførte tiltræder vi, at videregivelsen af de pågældende oplysninger er strafbar efter straffelovens § 152, stk. 1.

Herefter, og da landsretten har fastslået, at T har handlet med forsæt, tiltræder vi, at han er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1.

Straffen

Der gik mere end 1½ år fra det tidspunkt, hvor anklagemyndigheden havde kendskab til alle relevante omstændigheder i sagen, og ca. 1 år og 4 måneder fra sigtelsestidspunktet til anklageskriftet blev modtaget i retten. Anklagemyndigheden har ikke oplyst omstændigheder, der kan gøre en sagsbehandlingstid af denne varighed berettiget. Dette forhold bør derfor indgå som en formildende omstændighed ved straffens fastsættelse, jf. straffelovens § 82, nr. 13.

Med denne bemærkning tiltræder vi, at straffen, der er en tillægsstraf, jf. straffelovens § 89, fastsættes til 20 dagbøder á 500 kr.

Vi stemmer herefter for at stadfæste landsrettens dom.

Dommerne Jon Stokholm og Lars Apostoli udtaler:

Højesteret kan ikke efterprøve den konkret foretagne bevisbedømmelse vedrørende skyldspørgsmålet, jf. retsplejelovens § 933, stk. 2, sammenholdt med § 912, stk. 1, nr. 4, modsætningsvis. Højesteret kan imidlertid tage stilling til, om landsretten har anvendt straffelovens § 152, stk. 1, samt de underliggende regler om tavshedspligt rigtigt, og om de forhold, som landsretten har lagt vægt på, er omfattet af tiltalen.

Strafansvar efter straffelovens § 152, stk. 1, er bl.a. betinget af, at den pågældende uberettiget har videregivet eller udnyttet fortrolige oplysninger. Det kan være uberettiget at videregive oplysninger, som har været fremme i et lukket grundlovsforhør, når dørlukningen ikke alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet, jf. herved navnlig retsplejelovens § 29 d. Tavs-

hedspligten gælder også for en forsvarer, som allerede inden grundlovsforhøret havde kendskab til oplysningerne efter samtaler med sin klient.

Tavshedspligten omfatter ikke oplysninger fra et lukket grundlovsforhør, som allerede inden retsmødet har været offentliggjort, f.eks. som følge af medieomtale af den pågældende straffesag. Der er heller ikke tale om, at en forsvarer uberettiget videregiver fortrolige oplysninger fra et lukket grundlovsforhør, hvis han blot videregiver oplysninger, som allerede er offentliggjort af politiet eller anklagemyndigheden i den pågældende sag, eventuelt efter retsmødet. Det er heller ikke uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger fra et lukket grundlovsforhør, hvis oplysningerne i øvrigt er åbenbart uden betydning for de forhold, som har begrundet dørlukningen, herunder hensynet til efterforskningen. Da således ikke nødvendigvis enhver videregivelse af oplysninger fra et lukket retsmøde er retsstridig, forudsætter en stillingtagen til en tiltale for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, ved videregivelse af sådanne oplysninger en vurdering af, om retsstridighedsbetingelsen er opfyldt for så vidt angår de konkrete oplysninger, der er omfattet af tiltalen.

I den foreliggende sag er alene oplysninger om klientens ”tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde” nævnt i anklageskriftet. Renoflex var et firma, som drev virksomhed med affaldshåndtering. Oplysningerne om klientens tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde havde ikke været fremme i offentligheden før Ts videregivelse af disse oplysninger efter grundlovsforhøret. Ved bedømmelsen af spørgsmålet om den fortrolige karakter af de nævnte oplysninger finder vi, at der skal tages hensyn til, at klientens stilling som ”skraldemand” allerede havde været nævnt i medierne, og at sagen i øvrigt havde været genstand for betydelig medieomtale i flere dage, før T udtalte sig. Denne medieomtale var bl.a. baseret på udførlige udtalelser fra politi og anklagemyndighed – både før og efter det lukkede grundlovsforhør – om sigtelserne, om de sigtede og om politiets planer for den videre efterforskning.

Ved bedømmelsen af spørgsmålet om retsstridigheden af Ts videregivelse af de oplysninger, der er nævnt i anklageskriftet, finder vi endvidere, at der skal tages hensyn til, at der hverken for byretten eller landsretten har foreligget nærmere oplysninger om betydningen af offentliggørelsen af netop disse oplysninger for den videre efterforskning. Anklagemyndigheden har end ikke redegjort for, hvordan de pågældende oplysninger kunne være egnet til at svække efterforskningen.

På den anførte baggrund er det herefter vores opfattelse, at videregivelsen af oplysningerne om klientens tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde ikke i sig selv kan være en uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger fra et lukket grundlovsforhør. Videregivelsen af netop disse oplysninger udgør derfor ikke et tilstrækkeligt grundlag for strafansvar efter straffelovens § 152, stk. 1.

Det fremgår af landsrettens dom, at det ikke alene er videregivelsen af oplysningerne om klientens tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde, som ligger til grund for domfældelsen. Ved landsrettens dom er T således fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 152 ved at have videregivet oplysninger fra det lukkede grundlovsforhør ”om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex, om at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkiv for Sjælland til makulering i forbindelse med en oprydning på arkivet, og om at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makuleringssag fra Ordenskapitlet i 2008.”

I hvert fald under de foreliggende omstændigheder, hvor videregivelsen af de oplysninger, der er nævnt i anklageskriftet, ikke i sig selv er tilstrækkeligt til strafansvar for overtrædelse af tavshedspligten, jf. straffelovens § 152, stk. 1, finder vi, at oplysningerne om, at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkivet til makulering i forbindelse med en oprydning på arkivet, og at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makulerings-sag fra Ordenskapitlet i 2008, ikke har karakter af biomstændigheder med hensyn til det forhold, der er omfattet af tiltalen, jf. retsplejelovens § 883, stk. 4. Navnlig under hensyn til sikring af adgangen til effektiv tilrettelæggelse og gennemførelse af forsvaret over for det forhold, som er omfattet af tiltalen, kan det ikke føre til et andet resultat, at der i anklageskriftet er indsat ordene ”blandt andet” foran de nævnte oplysninger.

Domfældelse for forhold, der ikke er omfattet af tiltalen, kan ikke finde sted, jf. retsplejelovens § 883, stk. 3, og det er derfor uden betydning for spørgsmålet om overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, om videregivelsen af oplysningerne, som ikke er nævnt i anklageskriftet, eventuelt måtte være uberettiget.

Da videregivelsen af oplysningerne, som er omfattet af tiltalen, ikke indebærer en krænkelse af Ts tavshedspligt, stemmer vi for at tage hans frifindelsespåstand til følge.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, således at landsrettens dom stadfæstes.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

D O M

Afsagt den 18. juni 2015 af Østre Landsrets 18. afdeling
(landsdommerne Ulla Staal, Mikael Sjöberg og Lars-Christian Sinkbæk (kst.) med domsmænd).

18. afd. nr. S-3322-14:

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Hanne Rahbæk, besk.)

Københavns Byrets dom af 19. november 2014 (SS 3-20651/2014) er anket af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet.

Tiltalte, T, har påstået stadfæstelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte, der har forklaret i det væsentlige som i byretten.

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at når han i grundlovsforhøret den 25. oktober 2012 protesterede mod dørlukning, skyldtes det alene, at sagen allerede havde været omtalt i pressen, og at han ønskede at undgå mytedannelser, og ikke at A havde anmodet ham herom. Han husker ikke mere præcist, hvad han og A talte om i fængslet den 29. oktober 2012, herunder om A – som anført i hans processkrift af 20. december 2012 til Den særlige Klageret – ønskede "... at jeg orienterede pressen om – at han [A] ikke havde nazistiske tilbøjeligheder, og at han ikke havde stjålet dokumenter fra Rigsarkivet, at han for en del havde fundet og taget dokumenterne fra en tidligere arbejdsplads og at en del af dokumenterne hidrørte fra en af faderens soldaterkammerater fra Finlandskrigen. ...". Det var velovervejede oplysninger,

han videregav til journalisten fra Politiken, og alle stammede de fra hans første samtale med A, der nægtede sig skyldig i tyveri fra Rigsarkivet og gerne ville have, at offentligheden fik kendskab hertil.

Pr. 1. januar 2015 ophørte han som partner i X Advokatpartnerselskab, da han ikke kunne få forlænget sin partnerkontrakt, efter at han var fyldt 65 år. Han har ikke kunnet få en begrundelse herfor, men han tror, at årsagen skal findes i denne sag.

Landsrettens begrundelse og resultat

Tiltalte blev den 25. oktober 2012 beskikket som forsvarer for A, der samme dag blev fremstillet i grundlovsforhør og sigtet for ”overtrædelse af straffelovens § 276, jf. § 286, og § 194, ved over en længere årrække i forening med B, under dække af at have en forskerlignende interesse, at have fjernet en større mængde arkivalier fra det tidligere Landsarkiv for Sjælland og Rigsarkivet ... hvoraf flere effekter formentlig er videresolgt.”

Efter oplæsning af sigtelsen i grundlovsforhøret blev dørene lukket af hensyn til sagens opklaring, jf. retsplejelovens § 29, stk. 3, nr. 4. Under grundlovsforhøret fremkom herefter oplysninger om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex, om at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkiv for Sjælland til makulering i forbindelse med en oprydning på arkivet, og om at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra en lignende makuleringssag fra Ordenskapitlet i 2008. A blev ved grundlovsforhørets afslutning vare-tægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Få dage senere videregav tiltalte oplysninger om sagen til pressen, herunder ovennævnte oplysninger fra det lukkede grundlovsforhør som ikke tidligere havde været fremme i offentligheden.

Offentlig gengivelse af, hvad der forhandles i retsmøder, der holdes for lukkede døre, er forbudt, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet, jf. retsplejelovens § 29 d.

Landsretten finder, at betingelserne for dørlukning af hensyn til sagens opklaring var opfyldt. Landsretten finder endvidere, at det må have stået tiltalte klart, at offentlig gengivelse af de nævnte videregivne oplysninger fra det lukkede grundlovsforhør, som ikke tidligere havde været fremme i offentligheden, ville kunne skade efterforskningen, og at den omstændighed, at han under sin samtale med A umiddelbart inden grundlovsforhøret havde fået kendskab til disse oplysninger, ikke ændrede ved, at oplysningerne var fortrolige, og at videregivelsen var uberettiget.

Tiltalte findes herefter skyldig i den rejste tiltale.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 152, stk. 1, til 20 dagbøder á 500 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 20 dage.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom ændres, således at T straffes med 20 dagbøder á 500 kr.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 20 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for begge retter.

D O M

afsagt den 19. november 2014 i sag

SS 3-20651/2014

Anklagemyndigheden

mod

T

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er behandlet under medvirken af domsmænd.

Anklageskrift er modtaget den 21. august 2014.

T er tiltalt for overtrædelse af

straffelovens § 152, stk. 1,

ved den 30. oktober 2012 i forbindelse med sit virke som beskikket forsvarer for A til Politiken, at have videregivet oplysninger, der var fremme under et lukket grundlovsforhør i Københavns Byret den 25. oktober 2012, idet han blandt andet videregav oplysninger om sin klients tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde, hvorefter Politiken den 31. oktober 2012 i en artikel på internetavisen "Politiken.dk" offentliggjorde oplysningerne.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Tiltalte har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært om rettens mildeste dom.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af tiltalte.

Tiltalte har forklaret blandt andet, at han har været beneficeret advokat siden en gang i 1980'erne. Han havde vagten i dommervagten den 25. oktober 2012 og mødte ved 08.30-tiden. Han talte første gang med A inden dagens møder gik i gang, formentlig ved 9-tiden. Det blev oplyst, at den medsigtede ønskede advokat Kristian Mølgaard som forsvarer. Han ville derfor undersøge, om han kunne repræsentere begge sigtede i forbindelse med dagens møder i dommervagten. Han havde en samtale med A af 10-15 minutters varighed. På vej ind til dommervagten samme morgen havde han i radioavisen hørt nyheden om tyveriet fra Rigsarkivet, herunder at to personer var mistænkt for at stjæle materiale derfra. Under samtalen med A fik han dennes version af sagen. A oplyste, at han intet havde med tyverierne at gøre, men at han havde været sammen med medsigtede på Rigsarkivet. A fortalte, hvordan han var kommet i besiddelse af det materiale, der var fundet hos ham, ligesom han fortalte om sin far og dennes deltagelse i vinterkrigen i Finland samt faderens relationer til C. Han besluttede, at han ikke kunne repræsentere begge sigtede i grundlovsforhøret. Der blev derfor tilkaldt en anden advokat til at repræsentere medsigtede i grundlovsforhøret. I forbindelse med fremstillingen i dommervagten aftalte han med A, at denne kunne sige det samme, som de havde talt om under samtalen om morgenen. A sagde dog også noget mere under grundlovsforhøret.

Han besøgte herefter A i fængslet den 29. oktober 2012. I forbindelse med dette besøg bad A ham blandt andet om at hjælpe sig med betaling af husleje samt om at få hjælp til lægebehandling i fængslet. A var endvidere meget fortørnet over en artikel i Ekstrabladet den 27. oktober 2012, hvor han blev omtalt som nazist. Han kunne fortælle A, at han var blevet kimet ned af pressen, men at han intet havde sagt, da han ikke havde nogen bemyndigelse hertil. De aftalte, at han skulle tage til genmæle over for pressen og videregive, at A ikke var nazist, og at hans far heller ikke havde været nazist. Han tilkendegav over for A, at han kun kunne sige det, som denne havde fortalt ham inden fremstillingen i dommervagten, men at han ikke kunne videregive det, som var kommet frem i det lukkede grundlovsforhør. Han husker ikke præcist, hvad aftalen med A gik på, men essensen var, at kun det, som var kommet frem under deres første møde, kunne videregives.

Indtil da han havde sagt til samtlige journalister, der ringede, at han ikke havde bemyndigelse til at udtale sig på vegne af A. Den 30. oktober 2012 ringede en journalist fra Politiken til ham igen. Det var et tilfælde, at det blev Politiken som den første avis han udtalte sig til, men han ville dog næppe have udtalt sig til Ekstrabladet, BT eller Berlingske Tidende, hvis journalister

derfra havde ringet. Han kan bekræfte, at han i store træk har sagt det, som han er citeret for i artiklen i Politiken. Han husker ikke, om årstallet for oprydningen i Landsarkivet blev nævnt af ham, men det er korrekt, at han har nævnt over for journalisten fra Politiken, at materialet ifølge A stammede fra en oprydning i Landsarkivet. Han har også nævnt, at As far deltog i Vinterkrigen. Han nævnte desuden, at A afviste at have naziforbindelser.

Det er korrekt, at han i grundlovsforhøret protesterede mod lukkede døre. Det var ud fra synspunktet om, at sagen allerede havde været massivt omtalt i pressen. Han mente endvidere, at lukkede døre ville være egnet til at skabe myter. Der blev ikke meddelt nogen af forsvarerne pålæg med hensyn til at give oplysninger til egen klient.

Der var mange journalister til stede i Dommervagten efter grundlovsforhøret. Han udtalte sig ikke til journalisterne efter grundlovsforhøret, men den mødende anklager udtalte sig til pressen. Han har kun givet interview til Politiken og ikke til nogen andre medier.

Han har altid sondret mellem de oplysninger, som han har modtaget fra klienten henholdsvis før og efter fremstillingen i dommervagten. De oplysninger, som klienten har betroet ham før fremstillingen, er klientens oplysninger, og de tilhører forsvareren og klienten i fællesskab. Han har altid ment, at disse oplysninger kan videregives, forudsat at de ikke er til skade for efterforskningen. Han har praktiseret denne grundregel i forbindelse med alle større straffesager, hvor han har været forsvarer.

Berlingske Tidende var det første medie, som skrev om sagen. Han tror, at Berlingske Tidende må have fået oplysninger fra anklagemyndigheden, fordi de havde et indgående kendskab til sagen. Berlingske Tidende havde blandt andet oplysninger om, at hans klient var skraldemand, ligesom avisen vidste, hvordan klientens lejlighed så ud, og hvad der var fundet der.

Primo november 2012 skulle hans klient til afhøring hos politiet, og han skulle deltage i afhøringen. Han blev ved den lejlighed kaldt op til politiadvokat Jens Rasmussen, som sad med artiklen fra Politiken. Politiadvokaten var sur over, at han havde udtalt sig til artiklen og mente, at han burde afsættes om forsvarer. Det blev også nævnt, at han kunne få en bøde. Han har ikke beskæftiget sig med sagen efter den 14. december 2012, hvor han af byretten blev

afsat som forsvarer. Efter aftale med klienten genindtrådte han ikke som forsvarer, selvom klageretten omgjorde afsættelsen af ham som forsvarer.

Han blev hverken sigtet eller afhørt, da han talte med politiadvokaten primo november 2012. Han blev den 4. april 2013 sigtet for overtrædelse af retsplejelovens § 29 d. Den 7. maj 2013 blev sigtelsen ændret til overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, hvilket han blev underrettet om samme dag.

Oplysningerne i sagen

Tiltalte blev den 25. oktober 2012 beskikket som advokat for A, der samme dag blev fremstillet i grundlovsforhør som sigtet for overtrædelse af "straffelovens § 276, jf. § 286, og § 194, ved over en længere årrække i forening med B, under dække af at have en forskerlignede interesse, at have fjernet en større mængde arkivalier fra det tidligere Landsarkiv for Sjælland og Rigsarkivet, til hvilken det i flere tilfælde kræver en særlig dispensation for adgang til materialet, som er unik og uerstattelig kulturarv, hvoraf flere effekter formentlig er videre-solgt".

Grundlovsforhøret blev efter anklagemyndighedens begæring afholdt for lukkede døre, jf. retsplejelovens § 29, stk. 3, nr. 4.

A blev ved kendelse af samme dato fængslet i 13 dage i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Af en artikel offentliggjort på Politikens hjemmeside den 31. oktober 2012, som var baseret på et interview med advokat T, fremgår det bl.a.:

“Ingen af de dokumenter, der blev konfiskeret ved ransagningen af den 53-årig tyverimistænkte mands hjem i sidste uge, stammer fra Rigsarkivet.

Det siger den sigtedes forsvarsadvokat, T.

"Nul procent stammer fra Rigsarkivet", fastslår han.

....

Ifølge advokaten er halvdelen af dokumenterne kommet i hænderne på den 53-årige, mens han arbejdede for affaldsfirmaet Renoflex.

"50 procent er noget, han har taget i forbindelse med, at Landsarkivet skulle makulere en hel del materiale, da de ryddede op i samlingen", siger advokaten.

Oprydningen på Landsarkivet skete angiveligt i 2010, hvor man ifølge advokaten valgte at skille sig af med en del dokumenter.

"Der sender de en hel del til makulering. Noget af det går forkert og kommer i en destruktionsanstalt, hvor han arbejder."

....

Den anklagede har fortalt advokaten, at de øvrige fem procent af dokumenterne stammer fra en lignende makuleringssag i Ordenskapitlet i 2006. Ordenskapitlet står for blandt andet Dannebrogssordenen og Elefantordenen.

.....

Resten af historiske papirer er fra danskere, der kæmpede i tysk tjeneste, siger advokaten. "Hans far deltog i Vinterkrigen i Finland. Og i kraft af hans deltagelse kendte han folk, der senere lod sig hverve af den tyske hær. Da de kom hjem, var der jo ingen, der ville kendes ved dem. Men faren slog ikke hånden af dem, så de mødtes hos ham."

De danskere, der havde kæmpet under Nazitysklands faner har selv senere samlet dokumentation for deres indsats for at kunne få pension fra Tyskland, siger T.

"De her mennesker har samlet en masse materiale selv med det simple formål at få pension, fordi de nu havde været i krig for Tyskland. Det har de skullet dokumentere".

De papirer er efterfølgende gået i arv til den nu 53-årige mand, der er anholdt og mistænkt for tyveri, siger advokaten.

"Og de papirer har aldrig nogensinde været Rigsarkivets«, siger han.

Blandt den omtalte gruppe af danskere i tysk tjeneste er C, som begge de anholdte ifølge politiet kender.

...

Den 53-årige anholdte afviser desuden - ligesom den 46-årige gjorde i retten - at han har nogen som helst forbindelser til nynazistiske kredse.

"Han har fortalt, at det der med, at han har nazistiske tilbøjeligheder, er det rene vrøvl",

siger T.”

I forbindelse med anklagemyndighedens anmodning af 6. november 2012 om forlængelse af fængslingsfristen fremsatte anklagemyndigheden tillige anmodning om, at retten tilbagekaldte beskikkelsen af advokat T i medfør af retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, idet det anførtes, at forsvareren havde videregivet oplysninger til pressen fra det lukkede retsmøde, hvor sigtede var blevet varetægtsfængslet. Anklagemyndigheden henviste herved til en artikel fra Politiken den 31. oktober 2012 med forsvarerens gengivelse af klientens forklaring om, hvor han arbejdede, og hvordan han var kommet i besiddelse af de forskellige dokumenter. Det anførtes endvidere, at forsvarerens udtalelse til pressen lagde hindringer i vejen for politiets efterforskning, da potentielle vidner nu ville have mulighed for at bakke sigtedes forklaring op.

Ved Københavns Byrets kendelse af 14. december 2012 tilbagekaldtes beskikkelsen af advokat T som forsvarer for A.

Denne kendelse blev af advokat T indbragt for Den Særlige Klageret, der den 27. marts 2013 traf afgørelse om at ophæve Københavns Byrets kendelse af 14. december 2012.

Af klagerettens afgørelse af 27. marts 2013 fremgår blandt andet:

"

Klageretten lægger til grund, at advokat T under sin samtale med sigtede A forud for grundlovsforhøret den 25. oktober 2012 modtog information omfattende de oplysninger, som advokat T senere videregav til dagspressen. Samtalen fandt sted i nær tilknytning til og alene med det formål at repræsentere A som dennes beskikkede advokat under det efterfølgende grundlovsforhør, som fandt sted for lukkede døre. Under disse omstændigheder og i det omfang, oplysningerne tillige fremgik under det lukkede grundlovsforhør eller kunne prisgive oplysninger fremkommet under det lukkede grundlovsforhør, finder Klageretten, at det er uden betydning for vurderingen i henhold til retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, om T havde fået kendskab til oplysningerne under formødet med sin klient.

Oplysning om dokumenternes tilknytning til Rigsarkivet og det tidligere Landsarkiv for Sjælland fremgik af sigtelsen mod A, som blev oplæst, inden dørene under grundlovsforhøret blev lukket i medfør af retsplejelovens § 29, stk. 3, nr. 4. Efter afsigelsen af kendelse om dørlukning fremkom der under grundlovsforhøret oplysninger om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex, om at Renoflex i 2010 modtog dokumenter fra Landsarkiv for Sjælland i forbindelse med en oprydning på arkivet, og om at en del af dokumenterne i hans besiddelse hidrørte fra Ordenskapitlet. De øvrige oplysninger, som advokat T afgav til dagspressen, fremgik ikke under grundlovsforhøret, og de var efter Klagerettens opfattelse heller ikke egnede til at prisgive oplysninger fremkommet under den lukkede del af grundlovsforhøret.

Uagtet at advokat T således til pressen videregav enkelte oplysninger, som fremkom under det lukkede grundlovsforhør, finder Klageretten ikke, at disse oplysninger og den skete videregivelse har en sådan karakter, at der herved kom til at foreligge en påviselig risiko for, at advokat T vil hindre eller modvirke sagens opklaring, jf. retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2. Klageretten ophæver derfor byrettens kendelse. "

Personlige oplysninger

Tiltalte er ikke tidligere straffet.

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter retsplejelovens § 834, stk. 1, nr. 4, skal et anklageskrift blandt andet indeholde "sådan angivelse af tid, sted, genstand, udførelsesmåde og andre nærmere omstændigheder, som er nødvendig for en tilstrækkelig og tydelig beskrivelse" af det forhold, for hvilket der er rejst tiltale.

Retten finder ikke, at det af udtrykket "blandt andet" med bestemthed kan udledes hvilke andre af de oplysninger, der var fremme i det lukkede grundlovsforhør, skal anses for uberettiget videregivet af tiltalte. Retten lægger derfor til grund, at tiltalen alene omfatter videregivelse af oplysninger om klientens tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde.

Efter den stedfundne bevisførelse finder retten, at det var berettiget, at Københavns Byret den 25. oktober 2012 - på anklagemyndighedens begæring - traf beslutning i medfør af retsplejelovens § 29, stk. 3, nr. 4, om at lukke dørene af hensyn til sagens oplysning, herunder da dette var nødvendigt for at sikre, at mulige aftagere af de stjålne koster ikke blev gjort bekendt med politiets materiale eller afgivne forklaringer.

Det er ubestridt, at tiltalte i sin egenskab af advokat og forsvarer er omfattet af den personkreds, der er omfattet af straffelovens § 152, stk. 1, jf. retsplejelovens § 129.

Straffelovens § 152, stk. 1, angår uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger. Efter bestemmelsens stk. 3 er en oplysning fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Efter retsplejelovens § 29 d er offentlig gengivelse af, hvad der forhandles for lukkede døre, forbudt, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet. Overtrædelse af bestemmelsen straffes efter retsplejelovens § 32 b, stk. 1, med bøde.

Under den lukkede del af grundlovsforhøret fremkom der oplysninger om As tidligere ansættelsesforhold hos Renoflex, herunder at dette firma forestod sikkerhedsmakulering for en række offentlige virksomheder, og at A havde hjemtaget en række dokumenter, som ellers skulle have været makuleret. Disse oplysninger, der ikke på daværende tidspunkt havde været omtalt i pressen, og hvis offentliggørelse derfor kunne være til skade for efterforskningen - i strid med formålet med at afholde retsmøde for lukkede døre - må derfor som udgangspunkt anses for omfattet af forbuddet i retsplejelovens § 29 d, og dermed anses for fortrolige, jf. straffelovens § 152, stk. 1. Uanset at disse oplysninger også - som forklaret af tiltalte - var blevet delt mellem klient og forsvarer allerede i forbindelse med det formøde, som blev afholdt forud for fremstillingen i grundlovsvagten, og således inden dørlukningen, finder retten, at dette ikke ændrer ved oplysningernes fortrolige karakter. Retten finder derfor, at tiltalte ved som sket efterfølgende at have videregivet oplysninger til Politiken om As tilknytning til Renoflex og makuleringsarbejde har videregivet fortrolige oplysninger som nævnt i straffelovens § 152, stk. 1, jf. stk. 3.

Det bemærkes herved tillige, at videregivelse af disse oplysninger ikke var nødvendige for at imødegå klientens frustration over at blive identificeret med nazi- eller rockerkredse

Strafansvar efter straffelovens § 152, stk. 1, forudsætter imidlertid, at tilsidesættelsen af tavshedspligten er sket med forsæt, herunder at den pågældende har forstået, at de videregivne oplysninger var fortrolige.

Den nærmere rækkevidde af kravet om hemmeligholdelse er ikke fastlagt i selve straffeloven, men beror på en fortolkning af den lovgivning, der er gældende på området, i dette tilfælde retsplejelovens § 29 d.

Tiltalte har anført, at retsstillingen efter hans opfattelse er den, at en forsvarer, der har modtaget oplysninger fra klienten uden kendskab til politiets materiale, og - som i nærværende tilfælde - uden kendskab til, hvad der senere på dagen passerede i grundlovsforhøret, er berettiget til at videregive disse oplysninger, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til forsvaret af klienten. Tiltalte har i forlængelse heraf anført, at de oplysninger, der blev videregivet til Politiken, blev videregivet på grundlag af de notater, han havde fra sin første samtale med A inden grundlovsforhøret. Oplysningerne var efter forsvarerens opfattelse heller ikke egnede til at skade efterforskningen i sagen. Tiltalte finder på den baggrund, at han ikke har tilsidesat sin tavshedspligt. Tiltalte har fra sagens start forfægtet dette synspunkt.

Retten kan - som ovenfor anført - ikke tiltræde den af tiltalte forfægtede opfattelse, hvorefter forsvareren skulle være berettiget til at videregive oplysninger, der er modtaget fra klienten uden kendskab til politiets materiale, også selvom disse oplysninger senere gentages i et lukket retsmøde.

På det foreliggende grundlag har retten imidlertid fundet det betænkeligt at anse for godtgjort, at tiltalte bevidst har haft til hensigt at omgå forbuddet i retsplejelovens § 29 d til skade for efterforskningen i sagen. Retten har heller ikke fundet det godtgjort, at tiltalte indså eller måtte indse, at dette kunne blive konsekvensen af hans handling. Retten lægger herved vægt på det af tiltalte forklarede om baggrunden for hans handling, herunder at han mente at han handlede i overensstemmelse med gældende regler på området, således at tiltaltes misforstå-

else af regelgrundlaget på området må anses for en uegentlig retsvildfarelse. Retten finder herefter ikke, at tiltalte har haft det fornødne forsæt til, at der kan ske domfældelse efter straffelovens § 152, stk. 1.

Tiltalte vil derfor være at frifinde for den rejste tiltale.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger, herunder 7.500 kr. + moms i salær til den beskikkede forsvarer, advokat Hanne Rahbæk.